

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o izobraževanju odraslih obsega:

- Zakon o izobraževanju odraslih – ZIO-1 (Uradni list RS, št. 6/18 z dne 2. 2. 2018),
- Zakon o finančni razbremenitvi občin – ZFRO (Uradni list RS, št. 189/20 z dne 15. 12. 2020).

ZAKON O IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH (ZIO-1)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se urejata:

- javni interes na področju izobraževanja odraslih in
- način uresničevanja javnega interesa na področju izobraževalnih programov za odrasle in dejavnosti na področju izobraževanja odraslih.

(2) Z izobraževanjem po izobraževalnih programih za odrasle v skladu s tem zakonom, razen po programu osnovne šole za odrasle, se ne pridobi javnoveljavna izobrazba ne poklicna ali dodatna kvalifikacija.

(3) Izobraževanje odraslih po programih poklicnega, srednjega strokovnega, gimnazijskega, višjega strokovnega in visokošolskega izobraževanja se ureja z zakoni in drugimi predpisi, ki urejajo ta področja.

2. člen (opredelitev izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. izobraževalke oziroma izobraževalci (v nadaljnjem besedilu: izobraževalci) so osebe, ki opravljajo izobraževalno delo v neformalnih izobraževalnih programih za odrasle (npr. predavatelj, mentor, tutor, animator),
2. izvajalec oziroma izvajalka (v nadaljnjem besedilu: izvajalec) je pravna ali fizična oseba, ki izvaja izobraževalne programe za odrasle in dejavnosti na področju izobraževanja odraslih,
3. neformalni izobraževalni program za odrasle je splošnoizobraževalni program, po katerem se ne pridobi javnoveljavna izobrazba ne poklicna ali dodatna kvalifikacija,
4. odrasli so osebe, ki so izpolnile osnovnošolsko obveznost in želijo pridobiti, posodobiti, razširiti in poglobiti svoje znanje, in osebe iz drugega odstavka 8. člena tega zakona,
5. strokovne delavke oziroma strokovni delavci (v nadaljnjem besedilu: strokovni delavci) v izobraževanju odraslih so osebe, ki opravljajo strokovno oziroma izobraževalno delo oziroma dejavnosti iz 1. točke prvega odstavka 24. člena tega zakona,

6. udeleženke oziroma udeleženci (v nadaljnjem besedilu: udeleženci) izobraževanja odraslih so odrasli, ki se vpišejo oziroma vključijo v izobraževalni program za odrasle oziroma v dejavnosti na področju izobraževanja odraslih.

3. člen (pravice)

Udeleženec izobraževanja odraslih, ki se izobražuje po javnoveljavnih programih osnovnošolskega, poklicnega, srednjega in višjega strokovnega izobraževanja, ima pravico do zdravstvenega varstva iz obveznega zdravstvenega zavarovanja v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, in pravico do drugih ugodnosti ter pravic v skladu s posebnimi predpisi, če ni v delovnem razmerju, prijavljen kot brezposelna oseba ali se ne izobražuje v skladu s predpisi o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti.

4. člen (načela javnega interesa na področju izobraževanja odraslih)

Javni interes na področju izobraževanja odraslih temelji na naslednjih načelih:

1. vseživljenjskost izobraževanja in učenja,
2. pravičnost in enakopravnost ter enake možnosti pri dostopu, obravnavi in doseganju izidov v učenju in izobraževanju,
3. svoboda in avtonomnost pri izbiri poti, vsebine, oblik, sredstev in metod izobraževanja,
4. kakovost izobraževanja,
5. sorazmerna porazdelitev virov za izobraževanje in učenje glede na potrebe v posameznih življenjskih obdobjih,
6. sistemska povezanost formalnega in neformalnega izobraževanja ter priložnostnega učenja,
7. uravnoveženost med področjem splošnega in poklicnega izobraževanja,
8. ustvarjalnost in prilagodljivost ob upoštevanju specifičnih kulturnih, socialnih in izobraževalnih značilnosti,
9. doseganje nacionalno določenih in mednarodno primerljivih izobrazbenih standardov in
10. laičnost izobraževanja odraslih, ki se opravlja kot javna služba.

5. člen (cilji javnega interesa na področju izobraževanja odraslih)

Uresničevanje javnega interesa na področju izobraževanja odraslih zasleduje naslednje cilje:

1. omogočati dostop do kakovostnih izobraževalnih in učnih možnosti,
2. omogočati pridobivanje splošnih in poklicnih zmožnosti za osebno rast, aktivno delovanje v skupnosti in na trgu dela,
3. krepiti opolnomočenost za demokratično sodelovanje v družbenih procesih in za družbeno odgovorno ravnanje,
4. krepiti opolnomočenost na področju trajnostnega razvoja, zelenega gospodarstva, kulture in zdravja,
5. krepiti zmožnosti za medsebojno strpnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
6. krepiti kritično mišljenje posameznikov in raznih družbenih skupin,
7. krepiti solidarnost, sodelovanje in izmenjavo znanja in izkušenj med generacijami,
8. spodbujati prebivalce za skupno delovanje in večjo blaginjo družbe,

9. zmanjšati strukturne in individualne ovire pri vključevanju prebivalcev v izobraževanje in učenje,
10. spodbujati nižje izobražene in druge ranljive skupine za izobraževanje in učenje,
11. zmanjšati delež prebivalcev brez osnovne oziroma brez poklicne izobrazbe in
12. povečati delež prebivalcev z dokončano štiriletno srednješolsko izobrazbo.

II. IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI ZA ODRASLE

6. člen (izobraževalni programi za odrasle)

Izobraževalni programi za odrasle so:

- javnoveljavni izobraževalni program osnovne šole za odrasle (v nadaljnjem besedilu: program osnovne šole za odrasle),
- javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle, po katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba, in
- neformalni izobraževalni programi za odrasle.

1. Program osnovne šole za odrasle

7. člen (vpis izvajalca programa osnovne šole za odrasle v razvid)

(1) Program osnovne šole za odrasle, katerega obseg in vsebina se določata v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki urejajo področje osnovnošolskega izobraževanja, izvaja javna organizacija za izobraževanje odraslih, ki je v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, vpisana v razvid izvajalcev javnoveljavnih programov vzgoje in izobraževanja (v nadaljnjem besedilu: razvid) pri ministrstvu, pristojnem za izobraževanje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), za izvajanje programa osnovne šole za odrasle (v nadaljnjem besedilu: izvajalec programa osnovne šole za odrasle).

(2) Pogoji za vpis v razvid so:

- da je pravna oseba javnega prava, ki je ustanovljena kot javni zavod za izobraževanje odraslih ali organizirana kot organizacijska enota drugega javnega zavoda, ki ga je ustanovila samoupravna lokalna skupnost, ali organizirana kot javni zavod za izobraževanje odraslih, ki ga je ustanovila država, in je vpisana v sodni register,
- da za izvajanje programa osnovne šole za odrasle zagotavlja strokovne delavce in materialne pogoje v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, in drugimi predpisi, ki urejajo področje osnovnošolskega izobraževanja.

(3) V razvid se poleg podatkov, ki jih določa zakon, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, vpišejo tudi podatki o številu vpisnih mest ter kraju in lokaciji izvedbe programa.

(4) Izvajalec programa osnovne šole za odrasle lahko začne izvajati program osnovne šole za odrasle po vpisu v razvid.

8. člen (vpisni pogoji)

- (1) V program osnovne šole za odrasle se lahko vpiše oseba, ki je:
- izpolnila osnovnošolsko obveznost po programu osnovne šole oziroma osnovne šole s prilagojenim programom z enakovrednim izobrazbenim standardom, vendar ni zaključila osnovne šole, ali
 - zaključila prilagojeni izobraževalni program osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom.

- (2) Ne glede na prejšnji odstavek se v program osnovne šole za odrasle lahko vpiše tudi oseba, ki je stara vsaj 15 let, če:
- ni mogoče ugotoviti, ali je zaključila osnovnošolsko izobraževanje oziroma izpolnila osnovnošolsko obveznost, ali
 - če ni zaključila osnovnošolskega izobraževanja oziroma izpolnila osnovnošolske obveznosti zaradi izjemnih okoliščin, zaradi katerih je bilo ogroženo njeno življenje ali zdravje (npr. vojna, naravne nesreče).

9. člen (vpisni postopek)

(1) Vpis v program osnovne šole za odrasle se izvede dvakrat letno, in sicer enkrat v spomladanskem in enkrat v jesenskem roku.

(2) Izvajalec programa osnovne šole za odrasle javno objavi poziv k vpisu v program osnovne šole za odrasle najmanj mesec dni pred začetkom izvajanja.

- (3) Javni poziv iz prejšnjega odstavka vsebuje najmanj:
1. ime in sedež izvajalca,
 2. ime izobraževalnega programa,
 3. število vpisnih mest,
 4. navodila in roke za prijavo v program osnovne šole za odrasle in za predložitev ustrezne dokumentacije,
 5. ime kontaktne osebe in vsaj enega od načinov komuniciranja z njo,
 6. postopek in roke za izvedbo vpisa ter
 7. predvideni rok za začetek izobraževanja v razpisanem programu.

(4) Podrobnejši postopek vpisa v program osnovne šole za odrasle določi minister, pristojen za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: minister).

(5) Izvajalec programa osnovne šole za odrasle z udeležencem ob vpisu v program osnovne šole za odrasle pripravi in podpiše osebni izobraževalni načrt, ki je sestavni del pogodbe o izobraževanju.

(6) Kandidatu za vpis v program osnovne šole za odrasle lahko izvajalec programa osnovne šole za odrasle kadar koli med šolskim letom omogoči pripravo na vpis v program osnovne šole za odrasle v obliki organiziranega ali individualnega učenja.

10. člen (financiranje programa osnovne šole za odrasle)

(1) Ministrstvo dvakrat letno, in sicer enkrat v spomladanskem in enkrat v jesenskem roku, pozove izvajalce programa osnovne šole za odrasle k predložitvi podatkov o vpisu v program osnovne šole za odrasle.

(2) Na podlagi podatkov o vpisu v program osnovne šole za odrasle in v skladu s predpisi, ki urejajo področje osnovnošolskega izobraževanja, ter standardi in normativi, ki jih

določi minister, minister izvajalcu tega programa izda sklep o razmestitvi izvajalcev in financiranju.

11. člen **(spremljanje izvajanja programa osnovne šole za odrasle)**

Izvajalec programa osnovne šole za odrasle pošlje ministrstvu poročila o izvedbi in finančni realizaciji programa osnovne šole za odrasle dvakrat letno oziroma na zahtevo ministrstva.

12. člen **(vpis in izpis)**

(1) Udeleženec se lahko največ dvakrat brezplačno vpiše v program osnovne šole za odrasle.

(2) Izvajalec programa osnovne šole za odrasle izpiše udeleženca iz programa osnovne šole za odrasle, če:

- več kot šest mesecev ne izvaja obveznosti po osebem izobraževalnem načrtu ali
- ne upošteva pravil izvajalca, ki so sestavni del pogodbe o izobraževanju.

13. člen **(izključitev)**

(1) Izvajalec programa osnovne šole za odrasle izključi udeleženca iz programa osnovne šole za odrasle zaradi naslednjih kršitev v času izvajanja tega programa:

1. ogrožanje svojega življenja ali zdravja oziroma življenja ali zdravja drugih, posledica česar je ali bi lahko bila težja telesna poškodba oziroma težja duševna motnja,
2. namerno uničenje oziroma poškodovanje premoženja, s katerim je povzročena večja materialna škoda,
3. vdor v varovani podatkovni sistem izvajalca, s katerim je bila povzročena škoda ali pridobljena korist,
4. uničenje ali ponarejanje šolske dokumentacije,
5. posedovanje predmetov oziroma sredstev, ki ogrožajo varnost, življenje in zdravje ljudi ali varnost premoženja,
6. posedovanje, ponujanje ali prodajanje prepovedanih drog ali alkohola,
7. prisotnost pod vplivom alkohola ali prepovedanih drog oziroma uživanje alkohola ali prepovedanih drog.

(2) Izključitev traja do konca šolskega leta.

(3) Izključitev se lahko izreče pogojno, tako da se ta ne izvrši, če udeleženec v pogojnem obdobju, ki lahko traja največ eno leto, ne stori kršitve iz prvega odstavka tega člena. Če udeleženec v pogojnem obdobju stori kršitev iz prvega odstavka tega člena, se pogojna izključitev lahko prekliče.

14. člen **(preverjanje in ocenjevanje znanja ter priznavanje predhodno pridobljenega znanja)**

(1) Preverjanje in ocenjevanje znanja ter priznavanje predhodno pridobljenega znanja v programu osnovne šole za odrasle določi minister.

(2) Udeleženci izobraževanja odraslih ne opravljajo nacionalnega preverjanja znanja, določenega s predpisi, ki urejajo področje osnovnošolskega izobraževanja.

2. Javnoeljavni izobraževalni programi za odrasle, po katerih se ne pridobi javnoeljavna izobrazba

15. člen (javnoeljavni izobraževalni programi za odrasle)

(1) Javnoeljavne izobraževalne programe za odrasle, po katerih se ne pridobi javnoeljavna izobrazba (v nadaljnjem besedilu: javnoeljavni izobraževalni programi za odrasle), na predlog strokovnega sveta, pristojnega za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: strokovni svet), sprejme minister.

(2) Znanje iz splošnoizobraževalnih vsebin, pridobljeno po javnoeljavnih izobraževalnih programih za odrasle in drugih programih, sprejetih po predpisih, ki ne urejajo področja vzgoje in izobraževanja, za katere je pristojni strokovni svet ugotovil enakovredni izobrazbeni standard, se upošteva pri nadaljnjem izobraževanju.

16. člen (vrste javnoeljavnih izobraževalnih programov za odrasle)

Javnoeljavni izobraževalni programi za odrasle so programi za:

- pridobivanje in zviševanje ravni pismenosti in temeljnih zmožnosti ter
- izboljšanje splošne izobraženosti.

17. člen (sestavine javnoeljavnega izobraževalnega programa za odrasle)

(1) Javnoeljavni izobraževalni program za odrasle vsebuje:

1. ime programa,
2. namen programa,
3. ciljno skupino,
4. cilje programa,
5. katalog znanja oziroma vsebino programa,
6. trajanje izobraževanja,
7. izpitni katalog oziroma druge načine preverjanja znanja,
8. pogoje za vključitev,
9. pogoje za napredovanje in dokončanje izobraževanja,
10. organizacijo izobraževanja (oblike, metode, minimalni obseg individualnega in skupinskega dela idr.),
11. znanje in usposobljenost strokovnih delavcev in
12. potrdilo o usposabljanju, ki je javna listina, s prilogo, ki vsebuje popis znanj in veščin, pridobljenih v programu.

(2) Izhodišča za pripravo javnoeljavnih izobraževalnih programov za odrasle pripravi Andragoški center Republike Slovenije, sprejme pa jih strokovni svet.

18. člen (vpis izvajalca javnoeljavnega izobraževalnega programa za odrasle v razvid)

(1) Javnoveljavni izobraževalni program za odrasle izvaja pravna oseba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, vpisana v razvid.

(2) Pogoji za vpis v razvid so:

- da je pravna oseba javnega ali zasebnega prava ustanovljena za izobraževanje odraslih in vpisana v sodni register,
- da za izvajanje javnoveljavnih izobraževalnih programov za odrasle zagotavlja strokovne delavce v skladu s tem zakonom in materialne pogoje, ki jih določi minister.

(3) V razvid se poleg podatkov, ki jih določa zakon, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, vpišejo tudi podatki o številu vpisnih mest ter kraju in lokaciji izvedbe programa.

(4) Izvajalec lahko začne izvajati javnoveljavni izobraževalni program za odrasle po vpisu v razvid.

19. člen

(strokovni delavci v javnoveljavnih izobraževalnih programih za odrasle)

(1) Strokovni delavci v javnoveljavnih izobraževalnih programih za odrasle so učitelj, organizator izobraževanja odraslih in drugi strokovni delavci.

(2) Strokovni delavci v javnoveljavnih izobraževalnih programih za odrasle morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- obvladati slovenski knjižni jezik,
- imeti izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje oziroma raven izobrazbe, pridobljeno po študijskih programih, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustreza izobrazbi druge stopnje,
- imeti pedagoško-andragoško izobrazbo v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, in
- imeti opravljen strokovni izpit s področja vzgoje in izobraževanja.

(3) Ne glede na tretjo alinejo prejšnjega odstavka je za učitelja v javnoveljavnih izobraževalnih programih za odrasle ustrezna tudi pedagoško-andragoška izobrazba, pridobljena s študijskim programom za izpopolnjevanje po programu za pridobitev pedagoško-andragoške izobrazbe za predavatelje višjih strokovnih šol v obsegu 30 kreditnih točk po ECTS.

(4) Izobrazbo za strokovne delavce določi minister.

20. člen

(vpis v javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle)

(1) Izvajalec iz 18. člena tega zakona objavi javni poziv k vpisu v javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle, ki so financirani iz javnih sredstev.

(2) Javni poziv iz prejšnjega odstavka vsebuje najmanj:

1. informacijo o vsebini in načinu izvajanja javnoveljavnega izobraževalnega programa za odrasle,
2. obseg vpisnih mest,
3. pogoje za vpis,
4. pogoje za uspešno dokončanje,
5. način financiranja oziroma višina prispevka udeleženca in

6. druge informacije, potrebne za izvedbo vpisa.

(3) Javni poziv iz prejšnjega odstavka mora biti objavljen najpozneje 15 dni pred začetkom izvajanja javnoveljavnega izobraževalnega programa za odrasle.

3. Neformalni izobraževalni programi za odrasle

21. člen

(neformalni izobraževalni programi za odrasle)

- (1) Neformalni izobraževalni programi za odrasle so programi za:
1. pridobivanje in zviševanje ravni pismenosti in temeljnih zmožnosti,
 2. izboljšanje splošne izobraženosti,
 3. medgeneracijsko sodelovanje,
 4. spodbujanje aktivnega državljanstva in družbeno odgovornega ravnanja,
 5. graditev skupnosti in delovanje v njej,
 6. skupnostno učenje, ki omogoča povezanost učenja s spremembami v okolju,
 7. trajnostni razvoj in zeleno gospodarstvo,
 8. zdrav življenjski slog,
 9. ohranjanje in krepitev nacionalne identitete,
 10. krepitev kulturne zavesti in izražanja, medkulturnega dialoga in sobivanja različnih kultur ter
 11. druge vsebine, ki jih opredeli nacionalni program izobraževanja odraslih.

(2) Kadar se neformalni izobraževalni program za odrasle financira iz javnih sredstev na podlagi javnega razpisa oziroma poziva, se v javnem razpisu oziroma pozivu določijo sestavine tega programa.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek sestavine neformalnih izobraževalnih programov za odrasle niso obvezni del javnih razpisov oziroma pozivov, če so ti programi del projektnih oziroma programskih vsebin na podlagi drugih zakonov.

22. člen

(izvajalci neformalnih izobraževalnih programov za odrasle)

Izvajalci neformalnih izobraževalnih programov za odrasle, ki se financirajo iz javnih sredstev, so pravne in fizične osebe, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti izobraževanja odraslih, ter pravne osebe, ki imajo dejavnost izobraževanja odraslih določeno v svojem temeljnem aktu, če ni z drugimi zakoni določeno drugače.

23. člen

(izobraževalci v neformalnih izobraževalnih programih za odrasle)

(1) Izobraževalci v neformalnih izobraževalnih programih za odrasle, ki se financirajo iz javnih sredstev na podlagi javnega razpisa oziroma poziva, morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa neformalni izobraževalni program za odrasle.

(2) Pri določitvi pogojev, ki jih mora izpolnjevati izvajalec neformalnega izobraževalnega programa za odrasle za financiranje na podlagi javnega razpisa oziroma poziva, se določi tudi minimalno znanje oziroma delovne izkušnje izobraževalcev v neformalnih izobraževalnih programih za odrasle.

III. DEJAVNOSTI NA PODROČJU IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH

24. člen (dejavnosti na področju izobraževanja odraslih)

(1) Dejavnosti na področju izobraževanja odraslih (v nadaljnjem besedilu: dejavnosti) so:

1. svetovalna dejavnost pri:
 - vključevanju v program osnovne šole za odrasle in pri nadaljevanju izobraževalne poti,
 - vključevanju v javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle, po katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba,
 - vključevanju v neformalne izobraževalne programe za odrasle,
 - ugotavljanju in dokumentiranju znanja, spretnosti in veščin, pridobljenih v neformalnem izobraževanju in priložnostnem učenju na podlagi dokumentacije, in sicer za osebni razvoj, nadaljnje izobraževanje in vključitev na trg dela, ter
 - samostojnem učenju;
2. raziskovalno-razvojne dejavnosti: raziskave, razvoj programov in metod neformalnega izobraževanja, razvoj učnih gradiv, razvoj kadrov, razvoj presojanja in razvijanja kakovosti, razvoj in vzdrževanje informacijskega sistema in druge razvojne dejavnosti;
3. druge dejavnosti: izmenjava znanja in druge oblike učenja, usklajevanje in izvajanje nacionalno pomembnih nalog v izobraževanju odraslih, aktivnosti pri razvoju in pospeševanju izobraževanja odraslih, mednarodna dejavnost, publicistična dejavnost, informiranje, promocija in druge naloge.

(2) Smernice za izvajanje dejavnosti pripravi Andragoški center Republike Slovenije, sprejme pa jih strokovni svet.

25. člen (izvajalci dejavnosti)

(1) Izvajalci dejavnosti iz 1. točke prvega odstavka prejšnjega člena, ki se financirajo iz javnih sredstev, so pravne osebe javnega prava, ki so ustanovljene za izobraževanje odraslih in vpisane v sodni register.

(2) Izvajalci dejavnosti iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena so raziskovalno-razvojne organizacije za izobraževanje odraslih, visokošolski zavodi in druge organizacije ali posamezniki, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje raziskovalno-razvojne dejavnosti.

(3) Izvajalci dejavnosti iz 3. točke prvega odstavka prejšnjega člena, ki se financirajo iz javnih sredstev, morajo biti registrirani za opravljanje dejavnosti izobraževanja odraslih ali imeti dejavnost izobraževanja odraslih določeno v svojem temeljnem aktu.

(4) Materialne pogoje za dejavnosti iz 1. točke prvega odstavka prejšnjega člena, ki se financirajo iz javnih sredstev, določi minister.

26. člen (strokovni delavci v dejavnostih)

(1) Strokovni delavci v dejavnostih iz 1. točke prvega odstavka 24. člena tega zakona, ki se financirajo iz javnih sredstev, so svetovalni delavec v izobraževanju odraslih, organizator izobraževanja odraslih in drugi strokovni delavci.

(2) Strokovni delavci v dejavnostih iz prejšnjega odstavka morajo izpolnjevati pogoje iz drugega odstavka 19. člena tega zakona.

(3) Izobrazbo za strokovne delavce v dejavnostih iz 1. točke prvega odstavka 24. člena tega zakona določi minister.

IV. JAVNE ORGANIZACIJE ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

1. Ustanovitev

27. člen (ustanovitev)

(1) Javno organizacijo za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: javna organizacija) ustanovi samoupravna lokalna skupnost ali več samoupravnih lokalnih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: ustanovitelj).

(2) Javna organizacija se lahko ustanovi kot javni zavod za izobraževanje odraslih ali organizira kot organizacijska enota drugega javnega zavoda, ki ga je ustanovila samoupravna lokalna skupnost (v nadaljnjem besedilu: organizacijska enota).

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena lahko javni zavod za izobraževanje odraslih ustanovi tudi država.

2. Organi javnega zavoda za izobraževanje odraslih

a) Svet zavoda

28. člen (sestava sveta zavoda)

(1) Svet javnega zavoda za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: svet zavoda) je organ upravljanja, ki ga sestavljajo dva predstavnika ustanovitelja, dva predstavnika delavcev, lahko pa tudi en predstavnik odraslih, ki se izobražujejo v javnem zavodu za izobraževanje odraslih, če je tako določeno z aktom o ustanovitvi.

(2) Postopek imenovanja ali volitev članov sveta zavoda in trajanje njihovega mandata se podrobneje določita v aktu o ustanovitvi javnega zavoda za izobraževanje odraslih.

(3) Svet zavoda sprejme poslovnik o svojem delovanju.

29. člen (pristojnosti sveta zavoda)

(1) Svet zavoda:

1. imenuje in razreši direktorja,
2. sprejme letni delovni in finančni načrt in poročilo o njuni uresničitvi,
3. sprejme razvojni program in spremlja njegovo izvajanje,

4. odloča o pritožbah v zvezi s statusom udeleženca kot drugostopenjski organ,
5. odloča o pritožbah v zvezi s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi delavcev iz delovnega razmerja,
6. obravnava zadeve, ki mu jih predložijo organi javnega zavoda za izobraževanje odraslih ali drugi pristojni organi,
7. obravnava pobude delavcev in reprezentativnega sindikata ter
8. opravlja druge naloge, določene z zakonom in aktom o ustanovitvi.

(2) Delavec ima pravico vložiti pritožbo na svet zavoda, kadar lahko v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, zahteva sodno varstvo pred pristojnim delovnim sodiščem.

(3) Rok za vložitev pritožbe je osem dni od dneva, ko v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, teče rok za vložitev zahteve za sodno varstvo. Svet zavoda mora o pritožbi delavca odločiti v 30 dneh od vložitve pritožbe.

(4) Če delavec ni zadovoljen z dokončno odločitvijo sveta zavoda ali če svet zavoda ne odloči v roku iz prejšnjega odstavka, lahko delavec v 30 dneh zahteva sodno varstvo pred pristojnim delovnim sodiščem.

(5) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena lahko delavec uveljavlja pravice neposredno pred pristojnim delovnim sodiščem v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

b) Direktor

30. člen (pogoji za direktorja)

Za direktorja javnega zavoda za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: direktor) je lahko imenovan, kdor ima:

- izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje, oziroma raven izobrazbe, pridobljeno po študijskih programih, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustreza izobrazbi druge stopnje,
- pedagoško-andragoško izobrazbo v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja,
- opravljen strokovni izpit s področja vzgoje in izobraževanja in
- najmanj pet let delovnih izkušenj, od tega najmanj tri leta v izobraževanju odraslih.

31. člen (imenovanje direktorja)

(1) Direktor je imenovan na podlagi javnega razpisa, ki ga objavi svet zavoda.

(2) Svet zavoda si mora pred odločitvijo o izbiri kandidata za direktorja o vseh kandidatih, ki izpolnjujejo pogoje, pridobiti mnenji andragoškega zbora in ustanovitelja.

(3) Po prejemu mnenj svet zavoda odloči o imenovanju direktorja s sklepom. O odločitvi obvesti vse prijavljene kandidate.

(4) Mandat direktorja traja pet let.

32. člen (imenovanje vršilca dolžnosti direktorja)

(1) Če direktorju predčasno preneha mandat ali če nihče izmed prijavljenih kandidatov za direktorja ni imenovan, svet zavoda imenuje vršilca dolžnosti direktorja izmed strokovnih delavcev javnega zavoda za izobraževanje odraslih oziroma izmed prijavljenih kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje za strokovnega delavca v skladu s tem zakonom, vendar največ za eno leto.

(2) Če svet zavoda petnajst dni pred prenehanjem mandata direktorja ne imenuje niti direktorja niti vršilca dolžnosti direktorja, imenuje vršilca dolžnosti direktorja v naslednjih osmih dneh ustanovitelj.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka mora svet zavoda takoj začeti postopek za imenovanje direktorja.

(4) Pod pogoji iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena lahko ista oseba v istem javnem zavodu za izobraževanje odraslih opravlja funkcijo vršilca dolžnosti direktorja največ dvakrat zaporedoma.

33. člen (razrešitev direktorja)

(1) Postopek razrešitve direktorja vodi svet zavoda.

(2) Svet zavoda pred sprejetjem sklepa o razrešitvi direktorja seznanjen z razlogi za razrešitev.

(3) Svet zavoda s predlogom za razrešitev seznanjen andragoški zbor.

(4) Svet zavoda obrazložen predlog za razrešitev direktorja pošlje v mnenje ustanovitelju. Svetu ni treba zaprositi za

mnenje ustanovitelja, če se direktorja razreši na njegov predlog. V tem primeru svet o razrešitvi direktorja obvesti ustanovitelja.

(5) Če ustanovitelj ne da mnenja v 30 dneh od dneva, ko je bil zanj zaprosen, lahko svet odloči o razrešitvi direktorja brez tega mnenja.

(6) Svet po prejemu mnenja ustanovitelja ali po preteku roka iz prejšnjega odstavka odloči o razrešitvi s sklepom in ga vroči direktorju. Zoper odločitev sveta je možno sodno varstvo v skladu s zakonom, ki ureja zavode.

34. člen (pristojnosti direktorja)

(1) Direktor je poslovodni organ in andragoški vodja javnega zavoda za izobraževanje odraslih.

(2) Pristojnosti direktorja so:

1. zastopa javni zavod za izobraževanje odraslih in je odgovoren za zakonitost njegovega dela,
2. organizira, načrtuje in vodi delo javnega zavoda za izobraževanje odraslih,
3. imenuje in razreši vodjo izobraževalnega področja,

4. pripravlja predlog letnega delovnega in finančnega načrta javnega zavoda za izobraževanje odraslih ter predlog poročila o njegovi uresničitvi in je odgovoren za njegovo izvedbo,
5. pripravi predlog razvojnega programa javnega zavoda za izobraževanje odraslih,
6. je odgovoren za uresničevanje pravic udeležencev,
7. vodi delo andragoškega zbora,
8. spodbuja oziroma zagotavlja strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje zaposlenih in zunanjih sodelavcev,
9. organizira mentorstvo za pripravnike,
10. prisostvuje pri delu strokovnih in drugih delavcev, spremlja njihovo delo in jim svetuje,
11. predlaga napredovanje strokovnih delavcev v nazive,
12. zagotavlja izvrševanje odločb državnih organov,
13. določa sistemizacijo delovnih mest,
14. izvršuje pravice in dolžnosti delodajalca,
15. je odgovoren za presojanje in razvijanje kakovosti in pripravo letnega poročila o samoevalvaciji javnega zavoda za izobraževanje odraslih,
16. opravlja druge naloge v skladu z zakoni in drugimi predpisi.

(3) Direktor lahko za opravljanje posameznih nalog iz svoje pristojnosti in za nadomeščanje v času odsotnosti pisno pooblasti strokovnega delavca po tem zakonu.

35. člen **(vodja izobraževalnega področja)**

(1) Direktor lahko imenuje vodjo izobraževalnega področja.

(2) Za vodjo izobraževalnega področja je lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje za strokovnega delavca v skladu s tem zakonom in ima najmanj tri leta delovnih izkušenj v izobraževanju odraslih.

(3) Vodja izobraževalnega področja opravlja naloge, za katere ga pisno pooblasti direktor, in obsegajo vsaj:

1. vodenje dela strokovnega aktiva,
2. načrtovanje in organiziranje izobraževanja odraslih,
3. analiziranje izobraževalnega dela in njegovih rezultatov,
4. spremljanje napredovanja udeležencev,
5. opravljanje in organiziranje dejavnosti svetovanja in
6. opravljanje drugih nalog, določenih z letnim delovnim načrtom.

(4) Vodjo izobraževalnega področja razreši direktor. Direktor vodjo izobraževalnega področja, ki ga razreši, seznanj z razlogi za razrešitev.

3. Vodja organizacijske enote

36. člen **(vodja organizacijske enote)**

- (1) Za vodjo organizacijske enote je lahko imenovan, kdor ima:
- izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje, oziroma raven izobrazbe, pridobljeno po študijskih programih, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustreza izobrazbi druge stopnje,

- pedagoško-andragoško izobrazbo v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja,
- opravljen strokovni izpit s področja vzgoje in izobraževanja in
- najmanj tri leta delovnih izkušenj v izobraževanju odraslih.

(2) Vodjo organizacijske enote imenuje direktor javnega zavoda.

(3) Vodja organizacijske enote opravlja naslednje naloge:

1. organizira, načrtuje in vodi strokovno delo organizacijske enote ter je odgovoren zanj,
2. pripravi predlog programa razvoja in letnega programa dela ter odgovarja za njuno izvedbo,
3. odgovarja za uresničevanje letnega programa dela, finančnega načrta in razvojnega programa organizacijske enote in pripravlja predlog letnega poročila,
4. vodi delo andragoškega zbora, spodbuja strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev,
5. zagotavlja zakonitost dela organizacijske enote v okviru svojih pooblastil,
6. skrbi za kakovost izvedbe programov in dejavnosti in drugih nalog organizacijske enote,
7. odgovarja za namensko porabo finančnih sredstev organizacijske enote,
8. je odgovoren za uresničevanje pravic udeležencev ter
9. opravlja druge naloge v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi.

4. Strokovna organa v javni organizaciji

37. člen (strokovna organa)

Strokovna organa v javni organizaciji sta:

- andragoški zbor in
- strokovni aktiv.

38. člen (andragoški zbor)

(1) Andragoški zbor sestavljajo strokovni delavci v programu osnovne šole za odrasle, javnoveljavnih izobraževalnih programih za odrasle, javnoveljavnih programih poklicnega, srednjega strokovnega in gimnazijskega izobraževanja v skladu z zakoni, ki urejajo ta področja, strokovni delavci v dejavnostih, izobraževalci v neformalnih izobraževalnih programih za odrasle in drugi delavci, ki opravljajo strokovne naloge, ki so:

- zaposleni v javni organizaciji ali
- zunanji sodelavci, če v tekočem koledarskem letu izvedejo najmanj 100 ur organiziranega izobraževalnega dela oziroma dejavnosti.

(2) Andragoški zbor ima naslednje naloge:

1. obravnava strokovna vprašanja, povezana z izobraževalnim delom, in odloča o njih,
2. daje mnenje k predlogu letnega delovnega načrta,
3. odloča o posodobitvah izobraževalnega dela,
4. daje mnenje o kandidatih za imenovanje direktorja,
5. daje pobude za napredovanje strokovnih delavcev in mnenje o predlogih direktorja za napredovanje strokovnih delavcev ter
6. opravlja druge naloge v skladu z aktom o ustanovitvi.

(3) Andragoški zbor sprejme poslovnik o svojem delovanju.

39. člen (strokovni aktivni)

(1) Strokovni aktivni se oblikujejo na posameznem izobraževalnem področju oziroma v dejavnosti in jih sestavljajo delavci iz posameznega izobraževalnega programa za odrasle oziroma dejavnosti.

(2) Strokovni aktivni obravnavajo problematiko posameznega izobraževalnega področja oziroma dejavnosti, usklajujejo merila za preverjanje in ocenjevanje znanja udeležencev ter merila za evalvacijo izobraževalnega in drugega dela, dajejo andragoškem zboru predloge za izboljšanje izobraževalnega dela, obravnavajo pripombe in opravljajo druge strokovne naloge, določene z letnim delovnim načrtom.

(3) Strokovni aktivni sprejme poslovnik o svojem delovanju.

5. Letni delovni načrt javne organizacije

40. člen (letni delovni načrt)

(1) Izvajanje izobraževalnih programov za odrasle, drugih programov za pridobitev izobrazbe in dejavnosti javna organizacija določi v letnem delovnem načrtu, ki vsebuje:

- predviden obseg in razporeditev programov in dejavnosti v posameznem letu,
- delo organov in strokovnih služb javne organizacije,
- sodelovanje z drugimi subjekti v okolju in udeleženci ter
- druge naloge.

(2) Javna organizacija objavi informacije o programih in dejavnostih iz prejšnjega odstavka ter organizacijo svojega dela v elektronski oziroma tiskani obliki.

V. URESNIČEVANJE JAVNEGA INTERESA

41. člen (način uresničevanja javnega interesa)

(1) Javni interes v izobraževanju odraslih se določa z nacionalnim programom za izobraževanje odraslih.

(2) Sredstva za uresničevanje javnega interesa se zagotavljajo iz državnega proračuna, sredstev samoupravnih lokalnih skupnosti in drugih virov.

1. Nacionalni program izobraževanja odraslih

42. člen (vsebina nacionalnega programa)

(1) V nacionalnem programu izobraževanja odraslih (v nadaljnjem besedilu: nacionalni program) se:

1. opredelijo cilji in kazalniki nacionalnega programa,
2. določijo prednostna področja izobraževanja odraslih,

3. opredelijo ukrepi za zagotavljanje in izvajanje izobraževanja odraslih,
4. določi okvirni obseg javnih sredstev za področje izobraževanja odraslih,
5. določijo ministrstva, ki so nosilci posameznih ukrepov (v nadaljnjem besedilu: pristojna ministrstva), in način usklajevanja pri uresničevanju ciljev ter
6. opredeli način spremljanja izvajanja nacionalnega programa.

(2) V nacionalnem programu se posebej opredelijo tudi programi in dejavnosti pristojnih ministrstev, ki se izvajajo kot javna služba.

43. člen **(sprejetje nacionalnega programa)**

(1) Nacionalni program sprejme Državni zbor Republike Slovenije na predlog Vlade Republike Slovenije, in sicer praviloma za deset let.

(2) Predlog nacionalnega programa pripravi ministrstvo v sodelovanju z drugimi pristojnimi ministrstvi.

(3) K predlogu nacionalnega programa ministrstvo pridobi mnenje strokovnega sveta.

44. člen **(letni program izobraževanja odraslih)**

(1) Izvajanje nacionalnega programa se določi z letnim programom izobraževanja odraslih (v nadaljnjem besedilu: letni program), ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije.

- (2) V letnem programu se opredelijo:
- cilji in kazalniki na letni ravni,
 - ukrepi po prednostnih področjih,
 - obseg sredstev, ki se zagotovijo v državnem proračunu za izvajanje letnega programa,
 - pristojna ministrstva za izvedbo letnega programa in
 - način spremljanja izvajanja letnega programa.

(3) Letni program pripravijo pristojna ministrstva v 30 dneh po sprejetju državnega proračuna in ga pošljejo ministrstvu v pripravo skupnega dokumenta.

(4) K predlogu letnega programa ministrstvo pridobi mnenje strokovnega sveta.

(5) Vlada Republike Slovenije lahko sprejme program izobraževanja odraslih za več let skupaj, skladno z dinamiko sprejemanja državnega proračuna.

45. člen **(spremljanje izvajanja letnega programa)**

(1) Pristojna ministrstva pripravijo poročila o izvajanju letnega programa in jih pošljejo ministrstvu do konca aprila za preteklo leto.

(2) Andragoški center Republike Slovenije na podlagi poročil iz prejšnjega odstavka pripravi skupno poročilo o izvajanju letnega programa.

(3) K skupnemu poročilu o izvajanju letnega programa iz prejšnjega odstavka poda mnenje strokovni svet.

46. člen
(spremljanje izvajanja nacionalnega programa)

(1) Andragoški center Republike Slovenije na podlagi skupnih poročil o izvajanju letnih programov iz drugega odstavka prejšnjega člena pripravi poročilo o izvajanju nacionalnega programa, h kateremu poda mnenje strokovni svet.

(2) Poročilo iz prejšnjega odstavka se pripravi po polovici obdobja trajanja nacionalnega programa in poteku veljavnosti nacionalnega programa.

(3) Vlada Republike Slovenije se seznanj s poročilom iz prvega odstavka tega člena in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije.

2. Izvajanje letnega programa izobraževanja odraslih

47. člen
(način izvajanja letnega programa izobraževanja odraslih)

(1) Letni program izvajajo pristojna ministrstva prek javnih razpisov, pozivov, v okviru javne službe oziroma na drug način na podlagi zakona.

(2) V javnem razpisu oziroma pozivu se določijo pogoji, ki jih mora izpolnjevati izvajalec izobraževalnih programov za odrasle in dejavnosti.

(3) Pri izboru izvajalcev izobraževalnih programov za odrasle in dejavnosti na podlagi javnega razpisa oziroma poziva se uporabijo naslednja merila:

- kakovost vsebine in izvedbe,
- kadrovska, materialna in finančna izvedljivost,
- sodelovanje z okoljem,
- krajevna bližina in dostopnost ter
- pričakovani rezultati.

(4) Konkretna merila za izbor izvajalcev se opredelijo v javnem razpisu oziroma pozivu.

(5) Izvajalcem letnega programa se zagotavljajo sredstva iz državnega proračuna na podlagi standardov in normativov, ki jih določi minister, če ni z drugimi zakoni določeno drugače.

48. člen
(financiranje nacionalno pomembnih nalog v izobraževanju odraslih)

Izvajanje dejavnosti usklajevanja in izvajanja nacionalno pomembnih nalog v izobraževanju odraslih, aktivnosti pri razvoju in pospeševanju izobraževanja odraslih, mednarodne dejavnosti, publicistične dejavnosti in druge naloge iz 3. točke prvega odstavka 24. člena tega zakona se lahko na podlagi javnega razpisa oziroma poziva financira skupnosti javnih organizacij, združenju pravnih oseb zasebnega prava, organizacijam, ki so v javnem interesu na področju izobraževanja odraslih, oziroma zvežam teh organizacij, če je njihov glavni namen strokovno delo na področju izobraževanja odraslih na nacionalni ravni.

49. člen
(prispevki udeležencev)

(1) Izvajalec izobraževalnih programov za odrasle in dejavnosti, ki se v celoti financirajo iz javnih sredstev, ne sme zahtevati od udeleženca v teh programih oziroma dejavnostih plačila prispevka za udeležbo.

(2) Če izobraževalni programi za odrasle in dejavnosti niso v celoti financirani iz javnih sredstev, lahko izvajalec določi višino prispevka udeleženca v teh programih oziroma dejavnostih, vendar največ v višini razlike do vrednosti programa ali dejavnosti, določene na podlagi tega zakona.

3. Uresničevanje javnega interesa na lokalni ravni

50. člen (uresničevanje javnega interesa na lokalni ravni)

Samoupravna lokalna skupnost opredeli ukrepe in način za uresničevanje javnega interesa v izobraževanju odraslih v razvojnem programu samoupravne lokalne skupnosti.

51. člen (letni program samoupravne lokalne skupnosti)

(1) Samoupravna lokalna skupnost zaradi ustvarjanja pogojev za izobraževanje odraslih in drugih dejavnosti, pomembnih za razvoj in kakovost življenja njenih prebivalcev, sprejme letni program, v katerem smiselno opredeli vsaj vsebine, določene v drugem odstavku 44. člena tega zakona.

(2) Letni program lahko sprejme tudi več samoupravnih lokalnih skupnosti skupaj.

(3) Samoupravna lokalna skupnost ali več samoupravnih lokalnih skupnosti skupaj lahko sprejme program samoupravne lokalne skupnosti za več let skupaj.

4. Javna služba

52. člen (vsebina javne službe)

(1) Vsebina javne službe na področju izobraževanja odraslih (v nadaljnjem besedilu: javna služba) sta program osnovne šole za odrasle iz 1. točke drugega poglavja tega zakona in svetovalna dejavnost pri:

- vključevanju v program osnovne šole za odrasle in pri nadaljevanju izobraževalne poti,
- vključevanju v javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle, po katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba,
- vključevanju v neformalne izobraževalne programe za odrasle,
- ugotavljanju in dokumentiranju znanja, spretnosti in veščin, pridobljenih v neformalnem izobraževanju in priložnostnem učenju na podlagi dokumentacije, in sicer za osebni razvoj, nadaljnje izobraževanje in vključitev na trg dela, ter
- samostojnem učenju.

(2) Ocenjevanje in priznavanje znanja, potrebnega za pridobitev ali priznavanje javnoveljavne izobrazbe oziroma poklicne kvalifikacije, se izvajata v skladu z drugimi zakoni, ki urejajo področje izobraževanja.

53. člen (izvajalci javne službe)

- Javno službo lahko izvajajo javne organizacije, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
- so vpisane v razvid za izvajanje programa osnovne šole za odrasle oziroma javnoveljavnega izobraževalnega programa za odrasle,
 - imajo zaposlena najmanj dva strokovna delavca za polni delovni čas, od katerih vsaj en izpolnjuje pogoje za strokovnega delavca v dejavnostih, drugi pa izpolnjuje pogoje za strokovnega delavca v dejavnostih ali za strokovnega delavca v programu osnovne šole za odrasle, in
 - izvajajo svetovalno dejavnost iz 1. točke prvega odstavka 24. člena tega zakona.

54. člen (javna mreža)

(1) Javno mrežo javnih organizacij sestavljajo izvajalci javne službe, in sicer tako, da ta pokriva celotno območje Republike Slovenije.

(2) Ministrstvo pozove javne organizacije, ki izpolnjujejo pogoje iz prve alineje prejšnjega člena, k predložitvi dokazil o izpolnjevanju pogojev iz druge in tretje alineje prejšnjega člena.

(3) Če ministrstvo ugotovi, da javna organizacija izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, jo lahko pozove, da poda soglasje za izvajanje javne službe. Po prejemu soglasja minister s sklepom določi izvajalca javne službe.

- (4) Merila, ki se upoštevajo pri določitvi obsega javne službe, so:
- število prebivalcev na določenem območju upravnih enot,
 - značilnosti poselitve,
 - izobrazbena sestava prebivalstva,
 - razvojne posebnosti območja in
 - prisotnost narodnih in etničnih skupin.

(5) Če na določenem območju Republike Slovenije javna služba ni zagotovljena, se lahko ta v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, s koncesijo dodeli pravni osebi zasebnega prava, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena.

55. člen (financiranje javne službe)

(1) Izvajalcem javne službe se zagotavljajo sredstva iz državnega proračuna na podlagi obsega dejavnosti ter standardov in normativov, ki jih določi minister.

(2) Sredstva iz državnega proračuna se izvajalcem javne službe zagotovijo na podlagi sklepa ministra za posamezno proračunsko leto.

56. člen (spremljanje izvajanja javne službe)

Izvajalec javne službe pošlje ministrstvu letno poročilo o vsebinski izvedbi in finančni realizaciji javne službe.

57. člen
(prenehanje izvajanja javne službe)

Kadar je izvajalcu javne službe v okviru inšpekcijskega nadzora izdana pravnomočna odločba, zaradi katere ne more oziroma ne sme izvajati javne službe, mu minister s sklepom prepove izvajanje javne službe oziroma koncesionarju odvzame koncesijo.

VI. FINANCIRANJE

58. člen
(državni proračun)

(1) Iz državnega proračuna se v skladu s standardi in normativi, ki jih določi minister, ter obsegom izobraževanja oziroma dejavnosti lahko zagotavljajo sredstva za:

1. investicije v javni zavod za izobraževanje odraslih, katerega ustanoviteljica je država,
2. tekoče in investicijsko vzdrževanje ter obnovo nepremičnin in opreme v javnem zavodu za izobraževanje odraslih, katerega ustanoviteljica je država,
3. izvajanje javne službe po tem zakonu, ki obsega sredstva za stroške dela ter izdatke za blago in storitve,
4. materialne stroške za obratovanje za izvajanje programa osnovne šole za odrasle javnemu zavodu za izobraževanje odraslih, katerega ustanoviteljica je država,
5. izvajanje javnoveljavnih izobraževalnih programov za odrasle in neformalnih izobraževalnih programov za odrasle, ki obsegajo sredstva za stroške dela ter izdatke za blago in storitve,
6. izvajanje drugih dejavnosti, ki niso del javne službe in ki obsegajo sredstva za stroške dela ter izdatke za blago in storitve,
7. izvajanje drugih izobraževalnih programov za pridobitev izobrazbe in programov za usposabljanje in izpopolnjevanje, ki obsegajo sredstva za stroške dela ter izdatke za blago in storitve, in
8. druge namene, določene z letnim programom iz 44. člena tega zakona.

(2) Izvajalci, ki poleg izvajanja javne službe, izobraževalnih programov za odrasle in dejavnosti, ki se financirajo iz javnih sredstev, opravljajo tudi gospodarsko dejavnost, morajo zagotoviti ločeno računovodstvo.

(3) Obseg javnih sredstev za izvedbo javne službe, izobraževalnih programov za odrasle in dejavnosti lahko pokriva le te stroške in ne sme omogočati presežkov.

59. člen
(sredstva samoupravne lokalne skupnosti)

Iz sredstev samoupravnih lokalnih skupnosti se javnim organizacijam zagotavljajo sredstva za:

- prostore in opremo za izvajanje izobraževalnih programov za odrasle in dejavnosti, ki so v javnem interesu samoupravne lokalne skupnosti,
- investicije in investicijsko vzdrževanje,
- izvedbo letnega programa izobraževanja odraslih, ki ga sprejme samoupravna lokalna skupnost, in
- materialne stroške za obratovanje za izvajanje programa osnovne šole za odrasle.

VII. OPRAVLJANJE IZPITOV

60. člen
(pristojnosti Državnega izpitnega centra)

- (1) Državni izpitni center:
1. pripravlja izpitne kataloge,
 2. organizira izpite, in sicer:
 - imenuje izpitne komisije za posamezne izpite in usposabljanje njihovih članov,
 - določi ceno izpita,
 - razpisuje izpitne roke s podatki o pogojih in kraju izvedbe izpita,
 - izvaja izpite,
 - izdaja listine o opravljenih izpiti in vodi evidenco o opravljanju izpitov,
 3. skrbi za vključevanje in povezovanje izpitnega sistema oziroma posameznih znanj v mednarodne certifikatne sisteme in za usklajevanje izobrazbenih standardov s standardi teh sistemov ter
 4. umešča izpite iz svoje pristojnosti v mednarodni certifikatni sistem in izdaja certifikate na tej podlagi.

- (2) Evidenca iz pete alineje 2. točke prejšnjega odstavka vsebuje:
1. osebno ime kandidata,
 2. spol,
 3. datum, kraj in državo rojstva,
 4. prebivališče,
 5. EMŠO,
 6. center, v katerem se opravlja izpit,
 7. število zbranih točk pri ustnem in pisnem delu izpita,
 8. točkovno oceno in končno oceno izpita iz tujega jezika.

(3) Evidenca iz prejšnjega odstavka se hrani trajno.

(4) Način vodenja evidence in obdelave podatkov določi minister.

61. člen
(pristojnosti drugih pooblaščenih organizacij)

Druge organizacije lahko izvajajo naloge iz prejšnjega člena, če so za to pooblaščene na podlagi zakona.

VIII. EVIDENCE IN DOKUMENTACIJA

1. Evidence in dokumentacija v javnoveljavnih izobraževalnih programih

62. člen
(vrsta evidenc in dokumentacije)

- (1) Evidence in dokumentacija v programu osnovne šole za odrasle in javnoveljavnih izobraževalnih programih za odrasle obsegajo:
- evidence, ki so določene s tem zakonom,
 - javne listine, ki jih izvajalec programa osnovne šole za odrasle oziroma javnoveljavnega izobraževalnega programa za odrasle izdaja udeležencem, in
 - druge dokumente, v katerih in na podlagi katerih nastajajo podatki, ki se vpisujejo v evidence, ali s katerimi se načrtuje, organizira in izvaja program.

(2) Za vodenje dokumentacije in evidenc za odrasle v programih gimnazij se uporablja zakon, ki ureja gimnazije, v programih poklicnega in strokovnega izobraževanja pa se uporablja zakon, ki ureja poklicno in strokovno izobraževanje.

(3) Podrobnejšo vsebino in vrste javnih listin ter drugih dokumentov, njihov način vodenja in obdelave podatkov iz prvega odstavka tega člena, določi minister.

63. člen (evidence)

(1) Izvajalec programa osnovne šole za odrasle za potrebe izobraževalnega dela vodi naslednje evidence s podatki o udeležencih:

1. evidenco o prijavljenih kandidatih za vpis,
2. evidenco o udeležencih,
3. osebni list, ki se vodi za vsakega udeleženca od vključitve do dokončanja izobraževanja oziroma do izpisa,
4. matično knjigo, ki obsega splošne podatke o vpisanih, o poteku njihovega izobraževanja od vključitve do končanja izobraževanja oziroma do izpisa,
5. evidenco o preverjanju in ocenjevanju znanja,
6. evidenco o izpitih in
7. evidenco o izdanih javnih listinah.

(2) Izvajalec javnoveljavnih izobraževalnih programov za odrasle za potrebe izobraževalnega dela vodi naslednje evidence s podatki o udeležencih:

- evidenco o prijavljenih kandidatih za vpis,
- evidenco o udeležencih in
- evidenco o izdanih javnih listinah.

(3) Evidence iz prvega in drugega odstavka tega člena vsebujejo:

1. zaporedno številko,
2. osebno ime,
3. EMŠO,
4. spol,
5. kraj in državo rojstva,
6. naslov v Republiki Sloveniji, na katerem udeleženec stalno oziroma začasno prebiva (občina, naselje, ulica, hišna številka ter dodatek k hišni številki in številka stanovanja, če obstajata),
7. stalni oziroma začasni naslov v tujini (ime in koda države, ime ožjega območja, če v državi obstaja, kraj, ulica in hišna številka ter dodatek k hišni številki in številka stanovanja, če obstajata, poštna številka in ime pošte oziroma drugi podatki, ki se v tujini štejejo kot sestavni del naslova),
8. državljanstvo,
9. zaposlitveni status,
10. podatke o starših v programu osnovne šole za odrasle (osebno ime, naslov prebivališča, telefonska številka, na katero je mogoče poslati nujna sporočila), kadar je udeleženec mlajši od 18 let,
11. program ali dejavnost in evidenčno številko iz uradnega registra programov (vrsta in področje izobraževanja po KLASIUS).

(4) Evidenca o udeležencih iz 2. točke prvega odstavka in druge alineje drugega odstavka tega člena poleg podatkov iz prejšnjega odstavka vsebuje še podatke o prijavi, vpisu, datumu vključitve oziroma datumu začetka izobraževanja, poteku izobraževanja, datumu izpisa in datumu zaključka izobraževanja.

(5) Evidenca o preverjanju in ocenjevanju znanja poleg podatkov iz tretjega odstavka tega člena vsebuje še ocene iz posameznih predmetov, predmetnih področij oziroma drugih sestavin izobraževalnega programa, kadar je izobraževanje organizirano tako, da se znanje udeležencev preverja in ocenjuje sproti.

(6) Evidenca o izpitih poleg podatkov iz tretjega odstavka tega člena vsebuje še podatke o poteku izpita in o doseženi oceni ter osebno ime izpraševalca oziroma članov izpitne komisije, kadar udeleženec opravlja izpit pred komisijo.

(7) Evidenca o izdanih javnih listinah iz 7. točke prvega odstavka in tretje alineje drugega odstavka tega člena poleg podatkov iz tretjega odstavka tega člena vsebuje še podatke o vrsti in številki ter datumu izdane listine.

(8) Evidence iz tega člena se hrani trajno.

(9) Način vodenja evidenc in obdelavo podatkov določi minister.

64. člen (javne listine)

(1) Ko udeleženec v programu osnovne šole za odrasle opravi vse obveznosti po programu za posamezen razred, mu izvajalec izda letno spričevalo, ko zaključi vse obveznosti po programu, pa mu izda zaključno spričevalo o končani osnovni šoli.

(2) Izvajalec javnoveljavnega izobraževalnega programa za odrasle izda udeležencu v tem programu potrdilo o usposabljanju, ki je javna listina, s prilogo, ki vsebuje popis znanj in veščin, pridobljenih v programu.

2. Evidence in dokumentacija v svetovalni dejavnosti javne službe

65. člen (vrsta evidenc in dokumentacije)

Evidence in dokumentacija v svetovalni dejavnosti javne službe obsegajo:

- evidence, ki so določene s tem zakonom in
- druge dokumente, v katerih in na podlagi katerih nastajajo podatki, ki se vpisujejo v evidence, ali s katerimi se načrtuje, organizira in izvaja program.

66. člen (evidence)

(1) Izvajalec javne službe za potrebe svetovalnega dela vodi evidenco s podatki o udeležencih.

(2) Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje:

1. zaporedno številko,
2. osebno ime,
3. EMŠO,
4. spol,
5. kraj in država rojstva,

6. naslov v Republiki Sloveniji, na katerem udeleženec stalno oziroma začasno prebiva (občina, naselje, ulica, hišna številka ter dodatek k hišni številki in številka stanovanja, če obstajata),
7. stalni oziroma začasni naslov v tujini (ime in koda države, ime ožjega območja, če v državi obstaja, kraj, ulica in hišna številka ter dodatek k hišni številki in številka stanovanja, če obstajata, poštna številka in ime pošte oziroma drugi podatki, ki se v tujini štejejo kot sestavni del naslova),
8. državljanstvo,
9. izobrazbo,
10. zaposlitveni status,
11. podatki o vključitvi in zaključku svetovanja,
12. področje in potek svetovanja ter
13. drugo dokumentacijo.

(3) Evidenca iz prejšnjega odstavka se hrani pet let od vnosa podatkov.

(4) Način vodenja evidence in obdelavo podatkov določi minister.

IX. PRESOJANJE IN RAZVIJANJE KAKOVOSTI

67. člen **(presojanje in razvijanje kakovosti)**

(1) Presojanje in razvijanje kakovosti se izvajata v izobraževalnih programih za odrasle in dejavnostih, ki se financirajo iz javnih sredstev.

(2) Presojanje kakovosti je pridobivanje in ovrednotenje kvantitativnih in kvalitativnih podatkov o procesih, rezultatih in učinkih izobraževalnih programov za odrasle in dejavnosti, ki jih ureja ta zakon.

(3) Razvijanje kakovosti je načrtovanje in vpeljevanje ukrepov za ohranjanje in razvijanje kakovosti.

(4) Presojanje in razvijanje kakovosti iz prvega odstavka tega člena se izvajata s sprotnim spremljanjem, samoevalvacijo in zunanjo evalvacijo.

(5) Za namen presojanja in razvijanja kakovosti Andragoški center Republike Slovenije opravlja zlasti naslednje naloge:

- pripravlja strokovne podlage za razvijanje modelov presojanja kakovosti,
- izvaja usposabljanje in svetovanje pri izvedbi presoj kakovosti in
- pripravlja poročilo o kakovosti na nacionalni ravni.

68. člen **(notranje presojanje in razvijanje kakovosti)**

(1) Javne organizacije, ki izvajajo izobraževalne programe za odrasle in dejavnosti, ki se financirajo iz javnih sredstev, vzpostavijo notranji sistem kakovosti, ki vključuje sprotno spremljanje in samoevalvacijo.

(2) Svet javne organizacije na predlog direktorja imenuje komisijo za kakovost, ki načrtuje in koordinira presojanje in razvijanje kakovosti. Sestava, mandat in naloge komisije se določijo v internem aktu tega izvajalca.

(3) Javne organizacije iz prvega odstavka tega člena na svoji spletni strani predstavijo sistem notranjega presojanja in razvijanja kakovosti.

69. člen (zunanje presojanje in razvijanje kakovosti)

Javne organizacije iz prvega odstavka prejšnjega člena zagotavljajo podatke in sodelujejo pri zunanji presoji kakovosti.

X. NADZOR IN KAZENSKE DOLOČBE

70. člen (nadzor)

Nadzor v izobraževanju odraslih v skladu s tem zakonom izvaja inšpekcija, pristojna za šolstvo, v skladu s predpisi, ki urejajo inšpekcijski nadzor, razen določb, ki se nanašajo na zaposlitev strokovnih delavcev, ki ga izvaja inšpekcija, pristojna za delo.

71. člen (prekrški)

(1) Z globo 4.500 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki izvaja program osnovne šole za odrasle ali javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle, čeprav ni vpisana v razvid (7. in 18. člen tega zakona).

(2) Z globo 2.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

- (3) Z globo 3.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki:
- izvaja javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle ali javno službo v skladu s tem zakonom, čeprav strokovni delavci v teh programih oziroma dejavnostih ne izpolnjujejo pogojev (7., 19. in 26. člen tega zakona) in
 - izvaja izobraževalne programe za odrasle oziroma dejavnosti v skladu s tem zakonom, če terja od udeležencev njihov prispevek za kritje stroškov izobraževanja (49. člen tega zakona).

(4) Z globo 2.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz druge alineje prejšnjega odstavka.

(5) Z globo 1.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Z globo 500 eurov se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz druge alineje tretjega odstavka tega člena.

- (7) Z globo 2.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki:
- izvaja javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle ali javno službo v skladu s tem zakonom, če jih izvaja v neustreznih prostorih ali z neustrezno opremo (7., 18. in 25. člen tega zakona),
 - krši predpisani vpisni postopek v program osnovne šole za odrasle oziroma javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle (8., 9., 12. in 20. člen tega zakona),

- ne izvršuje odločb državnih organov (12. točka drugega odstavka 34. člena tega zakona) in
- udeležencu ne izda javne listine (64. člen tega zakona).

(8) Z globo 1.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(9) Z globo 1.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki ne vodi dokumentacije (62., 63. in 65. člen tega zakona).

(10) Z globo 500 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Zakon o izobraževanju odraslih – ZIO-1 (Uradni list RS, št. [6/18](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

72. člen (vpis v razvid)

Ministrstvo izvajalce programa osnovne šole za odrasle in javnoveljavnih izobraževalnih programov za odrasle, ki so ob uveljavitvi tega zakona vpisani v razvid, pozove k predložitvi podatkov iz tretjega odstavka 7. člena oziroma tretjega odstavka 18. člena tega zakona in vpiše te podatke v razvid v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

73. člen (pravice in obveznosti udeležencev programa osnovne šole za odrasle)

Glede udeležencev, ki so na dan uveljavitve tega zakona v skladu z Zakonom o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo) vpisani v program osnovne šole za odrasle iz 12. člena tega zakona, se šteje, da so po uveljavitvi tega zakona vanj vpisani prvič.

74. člen (izvajanje javnoveljavnega izobraževalnega programa Računalniška pismenost za odrasle)

Javnoveljavni izobraževalni program Računalniška pismenost za odrasle se ne glede na pogoje za strokovne delavce iz 19. člena tega zakona lahko izvaja do sprejetja prenovljenega ali novega programa.

75. člen (veljavnost javnoveljavnih izobraževalnih programov za odrasle)

Javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle, ki so bili sprejeti na podlagi Zakona o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo), se uskladijo s tem zakonom v letu dni po uveljavitvi tega zakona.

76. člen
(strokovni delavci v dejavnostih)

(1) Strokovni delavec v dejavnostih, ki ob uveljavitvi tega zakona ne izpolnjuje pogojev o izobrazbi za opravljanje vzgojno-izobraževalnega dela strokovnega delavca v dejavnostih v skladu z 19. členom tega zakona, pa je ob uveljavitvi tega zakona imel izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe najmanj prve stopnje oziroma raven izobrazbe, pridobljeno po študijskih programih, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustreza izobrazbi najmanj prve stopnje, imel ustrezno pedagoško-andragoško izobrazbo in opravljen strokovni izpit s področja vzgoje in izobraževanja ter je opravljal vzgojno-izobraževalno delo strokovnega delavca na področju izobraževanja odraslih najmanj tri leta, lahko opravlja vzgojno-izobraževalno delo strokovnega delavca v dejavnostih v skladu s tem zakonom.

(2) Strokovni delavec v dejavnostih, ki ob uveljavitvi tega zakona ne izpolnjuje pogojev o izobrazbi za opravljanje vzgojno-izobraževalnega dela strokovnega delavca v dejavnostih v skladu z 19. členom tega zakona ali ne izpolnjuje pogojev iz prejšnjega odstavka, mora za opravljanje dejavnosti najpozneje do začetka šolskega leta 2024/2025 pridobiti izobrazbo v skladu z 19. členom tega zakona.

77. člen
(začetek izvajanja svetovalne dejavnosti javne službe)

(1) Izvajanje svetovalne dejavnosti javne službe se začne najpozneje z drugim proračunskim letom, ki sledi letu po uveljavitvi tega zakona.

(2) Pri prvi izbiri izvajalcev svetovalne dejavnosti javne službe mora javna organizacija imeti zaposlenega najmanj enega strokovnega delavca za polni delovni čas, ki izpolnjuje pogoje za strokovnega delavca v dejavnostih.

78. člen
(izvajanje nacionalnega programa)

Resolucija o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2013–2020 (ReNPIO13–20) (Uradni list RS, št. 90/13) se izvaja do izteka obdobja njene veljavnosti.

79. člen
(roki za izdajo podzakonskih predpisov)

Podzakonske predpise iz 9., 10., 14., 18., 19., 25., 26., 47., 55., 58., 60., 62., 63. in 66. člena tega zakona izda minister v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

80. člen
(veljavnost in uporaba podzakonskih predpisov)

(1) Pravilnik o izdajanju certifikatov z evropsko ravno znanja tujega jezika (Uradni list RS, št. 73/16) še naprej velja kot predpis, izdan na podlagi 62. člena in za izvrševanje 60. člena tega zakona.

(2) Pravilnik o obrazcu potrdila o izpitu iz znanja tujega jezika za odrasle (Uradni list RS, št. 53/01 in 108/05) in Pravilnik o obrazcih javnih listin v srednješolskem

izobraževanju (Uradni list RS, št. 44/08, 37/09, 71/09, 34/10, 44/12 in 28/16) še naprej veljata kot predpisa, izdana na podlagi 62. člena tega zakona.

(3) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji predpisi, ki pa se uporabljajo do uveljavitve predpisov, izdanih na podlagi tega zakona:

- Pravilnik o evidencah in dokumentaciji v izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 32/00),
- Odredba o standardih in normativih v izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 43/00),
- Odredba o strokovni izobrazbi strokovnih delavcev in o minimalnih standardih prostorov in opreme v izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 82/98) in
- Pravilnik o razpisu za vpis in izvedbi vpisa v izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 82/98).

81. člen (prenehanje veljavnosti)

Z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati:

- Zakon o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 12/96, 86/04 – ZVSI, 69/06 in 110/06 – uradno prečiščeno besedilo) in
- drugi odstavek 30. člena Zakona o gimnazijah (Uradni list RS, št. 1/07 – uradno prečiščeno besedilo in 68/17).

82. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o finančni razbremenitvi občin – ZFRO (Uradni list RS, št. [189/20](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»41. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne prvega dne v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem je ta zakon uveljavljen.«.